

پرندۀ آبی

بِقَلْمَنْ مُورِيسْ مَاٰتِر لِينِكْ

L'Oiseau Bleu par Maurice Maeterlinck

موریس ماترلینک در ۱۸۶۲ در شهر کان (بلژیک) بدنیا آمد. با وجود اینکه اصلاً بلژیکی است ولی از آنجا که تحصیلات و مطالعات خود را در فرانسه پیامن رسانده و کتابهای خود را نیز در آنجا نوشته است اغلب اورا فرانسوی می‌دانند. موریس ماترلینک در شیوه نویسنده‌گی طرفدار و تابع دیستان سمبولیسم (Symbolisme) است و تمام کتابهای او بهمین شیوه است؛ حتی در نوشته‌های خود در پیروی این شیوه زیاده روی میکند، و پیش‌هائی که برای تأثیر نوشته است کاهی دارای علامات و اشارات (Symboles) اسرار آمیز، مبهم و پیچیده میباشند. ولی موضوع آثار او همیشه بدیع و بکر است، و اینست که سعی میکند خاطرات و آشفتگی‌های درونی، احساسات مبهم و پیچیده و تقریباً غیر قابل توصیف بشری را وصف کند؛ و عوامل نامرئی و اسرار آمیز روحی را جلوه گر نماید.

آثار او: زندگی زنبوران عسل – عقل و سرنوشت – پرستشگاه مدفون – باغ دو رو – فراست گلهای – ژویزل (پیس درینج پرده) – تراژدی ما کبت (ترجمه و تنظیم جدید از پیس شکسپیر) – موّنا و اّنا (پیس برای تأثیر درسیه پرده) – موّنا و اّنا

(درام لیریک برای اپرا در چهار پرده) — آریان و بارب بلو (پیس برای تاتر و اپرا) — پلئاس و ملیز اند (پیس برای تاتر و اپرا) — پرنده آبی (پیس برای تاتر) — و چند رمان و پیس دیگر.

از پیس‌های ماترلینک تا بحال سه پیس به اپرا درآمده، و برای پرنده آبی نیز چند قطعه موسیقی ترکیب نموده‌اند.

مونا و انا Monna Vanna را هانری فوریه Henry Fevrier کمپزیتور فرانسوی با اپرا درآورده و در ۱۹۰۹ در «اپرا کمیک» پاریس برای اولین بار نمایش داده‌اند.

پلئاس و ملیز اند Pelléas et Melisande را کلود دبوسی Claude Debussy کمپزیتور معروف فرانسوی با اپرا درآورده است. دبوسی در سال ۱۸۹۲ پیس ماترلینک را خواند و فوراً از نویسنده آن خواهش نمود پلئاس را با اپرا درآورد، و بمحض اینکه خواهش او پذیرفته شد شروع بکار نمود، و پس از ده سال در ۱۹۰۲ پلئاس نمایش داده و برای اولین بار در اپرا کمیک پاریس نمایش داده شد. پل دوکا Paul Ducas کمپزیتور فرانسوی بعد از دیدن اولین نمایش آن، در مجله هفتگی موسیقی مینویسد: «پایه ملدی این اثر متراکم است و چاشنی قوی دارد، هارمونی بخودی خود، با وجود جسارت فوق العاده، زننده نیست. دبوسی تمایل مخصوصی برای توافق‌های خفه و خارج دارد که، با وجود خارج بودن وابهام، از توافق هم آهنگ‌تر می‌باشد. ملدی آن موافق است، مثل اینکه روی قالیهای گرانها و خوش نقش و نگار می‌لغزد و می‌گذرد. اساس همه قسمتها این اثر یگانگی دارد، برخی از تحولات آن دلرباست و لطافت شگفت‌انگیزی دارد...» (کتاب موسیقی معاصر جلد اول).

پیس سوم هاترلینک که توسط پل دوکا Paul Ducas کمپزیتور فرانسوی،
پنجم سال بعد از پیلئاس، با پرا در آورده شده آریان و بارب بلو Ariane et Barbe-Bleue
است. پل دوکا نیز مانند دبوسی مدت ده سال برای موسیقی آن زحمت کشید و «موفق
شد که از آن یک شاهکار موسیقی بسازد».

اما پرنده آبی پیسی است فلسفی که بشکل یک قصه شیرین حکایت شده؛ شیوه
سمبلیسم که هاترلینک در تمام کتابهای خود آنرا بمنتها درجه زیبائی رسانده در این
پیس از سایر کتابهایش بیشتر تجایران است.

شپنجهور درباره آثار هنری مینویسد: «اثر هنری تأثیری ندارد مگر بواسطه
فانتزی. فانتزی باید دائمًا قدرت تأثیر را تهییج نماید. اگر در اثر هنری همه چیز را
نشان بدهیم، بیان و تفسیر کنیم، شرح و بسط دهیم فانتزی را از شکفتگی و نشوونما
با خواهیم داشت».

هاترلینک درین پیس قدرت فانتزی، استکار و تفکر و تعمق را با علاوه مرتبه
نمایانده است. بیان آن بسیار ساده و ظرف است، یک کلمه کم و زیاد در آن دیده نمیشود،
و از کودک هفت ساله تا پیر هفتاد ساله از خواندن و دیدن آن لذت روحی همیورند.

این پیس برای او لیست ^{پاریسی و میان ایام سپتامبر ۱۹۰۷} در تئاتر دار
Théâtre d'Art مسکو و بعد در پاریس، لندن، برلن، امریکا، و کلیه شهرهای
معظم اروپا و امریکا نمایش داده شده است.

پرندۀ آبی

فُئری در پنج پرده و ده تابلو

از موریس ماتر لینک

ترجمه عبدالحسین نوشین

اشخاص

گرگ		تبل تبل
خوک		می تبل
گاو		روشنائی
گاو ماده		بری - بربیلون
گاو میش		ذن همسایه - برلین گت
گوسفند		باباتبل
خرگوش		نهنه تبل
درخت بلوط جنگلی	پرسپولیس مرده‌اند پرمال جامع علوم انسانی	بابا بزرگ تبل
نارون		نهنه بزرگ تبل
زبان گنجشک		برادران تبل تبل
درخت زیفون		خواهران تبل تبل
صنوبر		زمان
سر و		دختر کوچک همسایه برلین گت
سر و جنگلی		سک (تبلو)
عشقه		گربه (تبلت)
تبریزی		نان
بید		قند
ستارگان - ناخوشبها - تاریکبها وغیره		آتش
		آب

پر دلّا نخستین

نخستین تابلو

خانه هیزم شکن

بشنو اکنون صورت افسانه را
 لیک خود از که جدا کن دانه را
 مولوی

(سن کلبه ساده و دهقانی یک هیزم شکن را نشان می‌دهد. آن کلبه‌گرچه محقر است ولی از آن بُوی فقر نماید - در آن یک بخاری دیواری با چند تکه هیزم که ریز ریز مبوزند؛ یک ساعت دیواری با پاندول وزنه، یک چرخ رسمن ریسی، شیرآب، یک گنجه، یک تایپ و چند پارچه ظرف دیده می‌شوند - روی میز یک چراغ فقط روشن است - پایی گنجه یا پی سک و یک گربه چنبر زده خواهد شد - ین آنها یک کله قند درست بزرگ که در کاغذ آبی با تنخ قند بیچده شده قرار دارد. بدیوار یک قفس بند است که در آن یک قمری جای دارد - تو سن دو ینجره است که هر دو بسته هستند - زیر یکی از ینجره‌ها یک چار پایه گذارده شده - طرف چپ در ورود خانه قرار گرفته که از پشت با یک کلون بزرگ بسته و باز می‌شود - یک در دیگر طرف راست است و نیز یک نردبار که بوسیله آن یام خانه می‌روند - جلوی سن دو تخت خواب کوچک چوبی بچگانه گذارده شده بالای سر هر کدام روی یک صندلی لباس دوکودک با دقت کامل تا وجای داده شده است).

(وقتی پرده بالا می‌رود تیل و می‌تیل در تخت های کوچکشان بخواب سنگین هستند - مادرشان - تیل - برای آخرین بار با آنها نزدیک می‌شود، روی صورت آنها خم می‌شود و آنها را در حالت خواب تماشا می‌کند و با دست به شوهر خود، باباتیل، اشاره می‌کند. باباتیل سر خود را از درز در بروون می‌آورد، مادر انکش خود را بعلامت سکوت روی لب می‌گذارد و یس از آنکه هر دو بجه ها را می‌یند مادر چراغ را خاموش می‌کند و از سن خارج می‌شود - سن یک لحظه تاریک است سیس روشنایی، که دم بدم زیادتر می‌شود.

از درز پنجره‌ها بداخل نفوذ میکند چراغیکه روی میز بود دوباره بخودی خود روشن میشود ولی این بار نور آن با لحظه پیش فرق دارد و برنگ دیگر است . بنظر میآید که دو کودک ، تبل تبل و می تبل ، یدار میشوند و روی تخت می‌نشینند) .

تیل تیل - هی تیل

می تیل - تیل تیل

تیل تیل - خوابی ؟

می تیل - توچطور ؟

تیل تیل - نه . می بینی که باتو حرف میز نم .

می تیل - امشب نوئله^(۱) ... نه ؟

تیل تیل - نه فرداست . اما امسال خونه ما بوبی عید نمیباد . عیدی هم خبری نیست .

می تیل - چرا ؟

تیل تیل - شنیدم مادرم میگفت : امسال نتوانسته بازار بره . اما سال دیگه خواهد رفت .

می تیل - تا سال دیگه خیلی مونده ؟

تیل تیل - آیه ! یک چندماه دیگه . میدونی ؟ امشب خونه بچه‌های رو برو عیده .

می تیل - آهه^{پاکاه علم انسانی و مطالعات فرهنگی}

تیل تیل - اوه ! نگاه کن مادرم بادش وقتی چراغ را خاموش کنه . میدونی خوبه چکار کنیم ؟

می تیل - ؟

تیل تیل - از رختخواب بیرون بیائیم ...

می تیل - مگه نمیدونی مادرم قدغن کرده ؟

تیل تیل - حالا که هیچکس ما را نمی بینه . چه میشه . پنجره‌ها را می بینی ؟

می تیل - اوه ! چه روشنائی !

تیل تیل - این روشنائی عیده .

می‌تیل - چه عیدی !

تیل تیل - خونه روبرو . خونه روبرو درخت نوئل هست ! بر بم پنجره را
واکنیم .

می‌تیل - میشه ؟

تیل تیل - چرا نشه . حالا که تنها هستیم . همه خوابند . صدای موزیک را
میشنوی ؟ بلند شیم (بچه ها بطرف پنجره میدوند . بالای چار یا به میروند ، یک پنجره را باز
میکنند . روشنایی زیاد بداخل نفوذ میکنند دو بچه با دقت بیرون را تماشا میکنند)

تیل تیل - همه جا خوب دیده میشه !

می‌تیل - من هیچی نمی‌بینم !

تیل تیل - برف مییاد ! اوه ! دوتا کالسکه شش اسبه دم دره ، نگاه کن ، نگاه کن .
می‌تیل - دوازده تا پسر بچه از قوی کالسکه ها بیرون آمدند .

تیل تیل - احق ! اینها دختر بچه هستند .

می‌تیل - پس چرا شلوار پاشونه ؟

تیل تیل - تو هیچی نمی‌فهمی . اوه ! هرا هل نده .

می‌تیل - من بتو دست نزدم .

تیل تیل - (که همه جارا خودش مگرفته) همه جارا گرفته

می‌تیل - من اصلاح ندارم پمال جامع علوم انسانی

تیل تیل - اینطور داد تزن ... درخت خوب دیده میشه .

می‌تیل - چه درختی ؟

تیل تیل - درخت نوئل . تو که همیش بدووار نگاه میکنی !

می‌تیل - چکار کنم ؟ تو یک خورده جا بمن نمیدی که بیرون را به بینم .

تیل تیل - بیا ! بسته ... بین چقدر چلچراغ روشنی ! چقدر !

می‌تیل - این سرو صداها چیه ؟

تیل تیل - صدای موزیک ... آواز !

می تیل - اوه ! نگاه کن ، یک کالسکه دیگه با اسبهای سفید آمد .

تیل تیل - داد نزن . تماشا کن .

می تیل - نگاه کن آنها چیه بدرخت آویزونه ؟

تیل تیل - اسباب بازی برای بچه ها . سر باز چوبی . توپ .

می تیل - عروسک چطور ؟ عروسک نیست ؟

تیل تیل - نه ، آنها از عروسک خوششون نمیاد .

می تیل - آنها چیه روی آن میز چیده اند ؟

تیل تیل - شیرینی ، میوه ، آب بات ، نقل ، نون کره ائی .

می تیل - من وقتی کوچک بودم یکدفعه از آنها خورده ام .

تیل تیل - منم خورده ام . از نون خوشمزه تره ، اما ما نمیتوانیم هر وقت دلمون

بخواه بخوریم .

می تیل - بین آنها چقدر دارند ! هیز پره ! همه آنها را میخورند ؟

تیل تیل - البته . پس چکار میکنند ؟

می تیل - پس چرا همین الان نمیخورند . منتظر چی هستند ؟

تیل تیل - برای لینکه گرسنگشون نیست . فرنگی

می تیل - گرسنگشون نیست . چرا ؟

تیل تیل - اه ! برای ایلکه آنها همیشه گرسنه نیستند ، هر وقت میل دارند

می خورند .

می تیل - هر روز ؟

تیل تیل - همچه میگن .

می تیل - همه این شیرینی ها را می خورند ؟ آیا از آنها بکسی می دهند ؟

تیل تیل - بلکی ؟

می تیل - بما .

تیل تیل - آنها ما را از کجا میشناسند ؟

می تیل - اگه بریم از شون بخواهیم ؟ ...

تیل تیل - نمیشه اینکار را کرد .

می تیل - چرا ؟

تیل تیل - برای اینکه مادر قدغن کرده .

می تیل - (از شادی دست میزند) آخ ! چقدر قشنگ هستند !

تیل تیل - چقدر میخندند ! چقدر هیخندند !

می تیل - بچه ها را نگاه کن هیرقصند !

تیل تیل - آره آره بیدا ماهم برقصیم (از شادی یا میکوبند)

می تیل - چه خوبه !

تیل تیل - ببین بهشون شیرینی هی دهنند . شیرینیها توی دستشونه . دارند

می خورند ! میخورند ! میخورند !

می تیل - بکوچک کوچک ها هم هی دهنند . دو قا، سه تا، چهار تا .

تیل تیل - اووه ! چه خوشمزه است ! خوشمزه ! خوشمزه !

می تیل - (شیرینیها ایرا که تصور میکند با وداده اند میشمرد) من دوازده تا دارم .

تیل تیل - من چهار دفعه دوازده تا . امامن از هال خودم هم باز میدم (در میزند)

تیل تیل - (ناگهان ساکت و مضطرب مشود) در هی زند .

می تیل - بنظرم بباباست (چون بچه ها جواب نمیدهند و دررا باز نمیکنند ، کلون در

بخدی خود کشیده میشود ، در باز میشود . یک بیره زن کوتاه سبزیوش با روسری « شایرون روز » (۱)

داخل میشود . بیره زن قوز دارد ، می لنگد ، یک چشم کور است ، بین دماغ و چاهه اش دیگر فاصله

نماینده ، قامتش خمیده و بکمک چوب راه میرود - شاید این بیره زن یک بیری است)

پری - ببینم شما اینجا سبزه که آواز هیخونه یا پرنده آبی رنگ دارید ؟

تیل تیل - ماسبزه داریم؛ اما آواز نمیخونه

می تیل - تیل تیل یک پرنده داره

تیل تیل - اما نمی تونم بکسی بدشم
پری - چرا؟

تیل تیل - برای اینکه مال منه
پری - اینهم برای خودش دلیلی است . خوب ، کجاست این پرنده ؟

تیل تیل - توی آن قفس

پری - (پس از آنکه عینکهای خود را میگذارد و پرنده را بدق نگاه میکند) نه این
پرنده بدرد من نمی خوره ، رنگش خوب آبی نیست . باید شما برباد و آن پرنده که من
میخوام برای من پیدا کنید .

تیل تیل - هنکه نمیدونم آن پرنده کجاست .

پری - هنهم نمیدونم . بهمین جهت باید آن را جستجو کرد . حالا مکنه من
از سبزه که آواز میخونه چشم بپوشم ؛ اما پرنده آبی را حتماً باید پیدا کنید . من
آن را برای دختر کوچکم که خیلی ناخوش میخوام .

تیل تیل - چشه؟

پری - درست معلوم نیست . اقدر میدونم دخترم میخواد خوشبخت باشد .

تیل تیل - آهاء!

پری - میدونید من کی هستم ؟

تیل تیل - شما یک خرد شبیه همسایه ها هادام برلین گت (Berlingot) هستید .

پری - (خشنناک) هرگز ! هیچ شباهتی بین ها نیست . من پری بری لوت
(Bérylune) هستم .

تیل تیل - آهاء ! خیلی خوب .

پری - باید همین الان راه افتاد .

تیل تیل - شما هم با مامی آئید ؟

پری - نه من نمیتونم ، برای اینکه صبح گوشت بار کردم و اگر دم بدم سرتزم

حتماً سر میره . خوب (سقف اطاق ، سوراخ بخاری و ینجره را نشان می دهد) میخواهد
از اینجا ، از آنجا ، یا از آنجا بیرون برید ؟

تیل تیل - (با ترس در را نشان میدهد) من بیشتر دوست دارم از اینجا بیرون برم .

پری - (خشکین) غیر ممکنه ... چه معنی داره ! این چه عادت عجیب و
غیری است ! همه میخواهند از در بیرون برند . نه ما از اینجا بیرون هیrom (ینجره را
نشان می دهد) خوب ، منتظر چی هستند ؟ لباس بپوشید (بچه ها اطاعت می کنند) بیامی تیل
من کمکت کنم .

تیل تیل - ما کفش نداریم .

پری - هیچ اهمیت نداره ، من عوضش یك کلاه خیلی قشنگ بهتون میدم .

پس پدر و مادرتون کجا هستند ؟

تیل تیل - (در طرف راست را نشان میدهد) آنجا خواهید اند .

پری - پدر بزرگ و مادر پر کنان کجاند ؟

تیل تیل - آنها مرده اند .

پری - برادر و خواهر هم دارید ؟

تیل تیل - آره آره ، سه تا برادر کوچک ...

می تیل - چهارتا خواهر کوچک ...

پری - آنها کجا هستند ؟

تیل تیل - آنها مرده اند !

پری - میخواهید همه آنها را دوباره ببینید ؟

تیل تیل - آره آره همین الان ، کو نشان بد .

پری - این جانه . آنها توی جیب من که نیستند . اما حتماً می بینیدشان ، آنها

در شهر « یادگار » هستند آن شهر سر راه پرنده آبی است بعد از چهار راه سوم ، چسبیده

بچهار راه ، دست چپ ... وقتی من در زدم شما چکار میکردید ؟

تیل تیل - داشتیم بازی شیرینی خوردن می گردیم .

پری - نون شیرینی هم دارید؟ کجاست؟

تیل تیل - تو خونه روبرو، نگاه کن انقدر قشنگه! (پری را طرف پنجه میبرد)

پری - دیگر آن شیرینی میخورند شما شادی میکنید؟

تیل تیل - آره ما هم تماشا میکنیم.

پری - تو از آها بدت نمیاد؟

تیل تیل - چرا بدم بیاد؟

پری - برای اینکه آها شیرینی میخورند. من خیال میکنم آها خیلی تقصیر دارند که بتو شیرینی نمیدهند.

تیل تیل - نه چه تقصیری دارند! آها ما را نمی شناسند. نگاه کن چه خونه قشنگی دارند!

پری - از خونه تو قشنگتر نیست.

تیل تیل - چطور! خونه ما تاریکتره، کوچکتره، شیرینی نداره.

پری - نه نه! اینجا با آنجا فرقی نداره فقط تو نمیتوانی ببینی

تیل تیل - چطور نمیتوانم ببینم! خیلی هم خوب می بینم! از این جا ساعت کلیسا را که بابانمی بینم من می بینم و می فهمم چه ساعته.

پری - من بتو میگم خوب نمی بینی. بگو ببینم من چطور هستم. هیکلم چطوره؟ (تیل تیل و می تیل سخن نمی گویند) دم! اگه خوب می بینی بگو ببینم من خوشکلم یا زشت؟ جواب نمیدی؟ جوانم یا پیر؟ رنگ و روم سرخه یا زردابو هستم؟ شاید اینطور می بینی که من یک قوز هم دارم؟

تیل تیل - نه نه. انقدرها بزرگ نیست!

پری - چرا چرا! اگه از تهدات پرسند، میگی باندازه یک کوهه... بنظرم خجال میکنی دماغم هم کجه؟ چشم چیم هم ترکیده؟

تیل تیل - نه نه هیچ همچه خیالی نمی کنم... راستی بگو ببینم کی چشمت را ترکانده؟

پری - چشمم نتر کیده . بیحیا ! بیچاره ! این چشمم از آن یکی فشنگ تره ، بزرگ تره ، روشن تره ، مثل آسمان آبی است . گیسوام را می بینی مثل ساقه گندم طلائی است ؛ بطلای ناب می هونه ؛ زلفه ام انقدر زیاده ! انقدر زیاده ! که روی سرم سنگینی میکنه ، از اطراف شانه هام پائین هیریزه . خرمن زلف را روی دستم می بینی ؟ (دو تا قبله موی تازک خاکستری رنک روی دستش دیده می شود)

تیل تیل - آره چند دونه اش را می بینم .

پری - چند دونه ! ... دسته دسته ، حلقه حلقه ، خرمن خرمن ، خرمنهای طلائی رنک ؛ من میدونم که بعضی هایمیگویند که موهای مرا نمی بینند اما گمان دارم تو از آن اشخاص بدجنس و کور نیست .

تیل تیل - نه نه ! من آنها ایرا که زیر چارقدت پنهان نشده می بینم

پری - باید آنها ایراهم که پنهان شده همینطور با جرئت بینی . مردم خیلی عجیب و غریبند ! ... از وقتی که پریها مرده اند هیچ چیزی را نمی بینند وجود آنها را درک نمیکنند ... خوبه که من همیشه آن چیزی که چشمهای کور را بینا می کنه با خودم همراه دارم . نگاه کن چی چی از توی کیسه ام در می آزم ؟

تیل تیل - اوه ! چه کلاه کوچک سبز قشنگی ! آن چیه آنطور جلوش میدرخشه ؟

پری - این همان الماسی است که همه چیز را تشون میده .

تیل تیل - آهاء ! **رمال جامع علوم اسلامی**

پری - آره کلاه را که سرگذاشتی الماس را از طرف راست بچپ کمی بچرخان ، مثلا اینطور می فهمی ؟ آنوقت این الماس روی برآمدگی جلوی سر که هیچکس نمی بینه . فشار می آرده و چشمها را وا می کنه .

تیل تیل - آدم را اذیت نمی کنه ؟

پری - نه انهم سحر امیزه . وقتی چرخاندی آنوقت هستی و ما هیبت موجودات و آنچه را که بچشم ظاهر نمی توان دید می بینی ؛ مثلا روح نان ، روح شراب ، روح فلفل ...

می‌تیل - روح قند را هم با این هیشه دید؟

پری (خشکین) البته البته... میدونی من از این سؤالهای بیجا خوش نمی‌باید. تو خیال می‌کنی روح قند از روح فلفل قشنگ تره؟... خوب. من آنچیز که می‌توهه برای جستجوی پرنده آبی بشما کمک بکنه بهتون میدم. گرچه میدونم که انگشت ریاقالیچه حضرت سلیمان بیشتر بدرد تون میدخوره. اما کلید گنجه که آنها را تو شگذاشتند کم کردندام... اوه! راستی تردیک بود بادم بره. وقتی الماس را اینطور چرخاندی آنوقت یک چرخ دیگه بدھی گذشته را دو باره می‌بینی؛ یک چرخ دیگه، آینده را هم می‌بینی... این الماس ابزار عجیب و کارآمدیست، سر و صدا هم نداره.

تیل تیل - میترسم پدرم از من بگیردش.

پری - نترس نمی‌بیندش تا وقتی که این روی سر تو است هیچکس نمی‌توهه بیاندش. میخواهی حالا یکدفعه امتحان کنی؟ (کلاه سبز را سر تیل می‌کارد) حالا الماس را بچرخان. یک چرخ آنوقت...

(بعض اینکه تیل الماس را بچرخاند تغییر ناگهانی غریبی در تمام موجودات حاصل می‌گردد. پری پیر فوراً دختر زیباتی می‌شود. دیوارهای کله رانک آبی فیروزه بخود می‌گیرند. می‌درخشند. چون گوهرهای گوناگون چشم را خبره مینمایند، اثاثه محقر اطاق قشنگ و منور می‌شوند. میز چون مرمر می‌درخشد. صفحه ساعت دیواری چشمک می‌زنند و می‌خنند. در صورتی که در جلو ساعت باز می‌شود و شماره‌های ساعت مانند فرشتگان دست یکدیگر را گرفته رقص کنان بصدای موزیک آسمانی از آنجا خارج می‌شوند - تیل تیل فوق العاده متعجب و مبهوت آنها را نشان میدهد و فریاد می‌کند)

تیل تیل - اوه! این دخترهای قشنگ کی هستند؟

پری - نترس اینها ساعتها زندگی توهستند، چون یک لحظه از ازاد می‌باشند و دیده هی شوند خوشحالی می‌کنند.

تیل تیل - چرا دیوارها اینطور می‌درخشند؟ از قند ساخته شده اند یا از سنگهای قیمتی؟

پری - همه سنگها مثل هم هستند، اما بشر چند تاش را بیشتر نمی‌بینه. (در موقع این سؤال وجواب تبدلات موجودات ادامه دارد - روح نان بشکل

مرد ساده لوحی که برنگ فان قبائی پوشیده و صورتش از آرد سفید شده با قابه مات از دیگ خارج میشود و دور میز میچرخد - آتش با صورت و لباس آتشی رنگ که به گوگرد درخشنان آلوده شده دور میز عقب فان میدود واژ زور خنده بیچ و تاب میخورد)

تیل تیل - این مرد بدقياوه کیه ؟

پری - وحشت نکن این روح نونه ، این لحظه را که حقیقت فرمادر وائی میکنه غنیمت شمرده از توی دیگ ، خانه تنک و قاریکش ، بیرون آمده .

تیل تیل - آن جن قرهز پوش که بوی بد میده ، آن کیه ؟

پری - هیس ! بلند حرف نزن میشنوه ، خیلی بدخلقه ، این آتشه .

(سک و گربه که پای گنجه خوایده اند بد شخص تبدیل میشوند . صورت اولی مثل بول دگ Bouledogue و دومی مثل گربه برآق میباشد - سک بطرف تیل تیل میدود با عجله و خشونت تیل تیل را میوسد و نوازش میکند - گربه بشماهی خود را شانه میزند دست و صورت خود را با آب دهن پاک میکند و با دست سبلهایش را مرتب مینماید)

سک - (زوژه میکشد ، جست و خیز میزند ، هر چیز جلوی اوست بر میگرداnde شلوق میکند) صاحب من ! سلام ! آقا کوچولوی من ! حالت چطوره ؟ آخرش یک روزی آمد که میتونیم درست و حسابی باهم حرف بزنیم : من انقدر چیزها داشتم که بتوبیگم ، هی عووو میکردم ، هی دم تکان میدادم ، و تو نمی فهمیدی : اما حالا که میفهمی . آقا کوچولو ! صاحب کوچولو ! من خیلی ترا دوست دارم ! خیلی دوست دارم ! میخواهی کارهای خوشمزه بکنم خوشت بیاد ، بخندی ؟ میخواهی روی دودست راه برم ؟ میخواهی روی دوپا بنشینم ؟ ...

تیل تیل - این آقا با کله سک ، این کیه ؟

پری - عجب ! مگه نمی بینی ! این روح تیلو Tylو است که تو آزاد کرده گربه - (به می تیل نزدیک میشود ، دست دراز میکند ، با احتیاط و تعارف زیاد باو دست می دهد) بن ژور مادموازل ! امروز چقدر خوشگل شده اید !

می تیل - این کیه ؟

پری - شناختنش خیلی آسونه . این روح گربه ، تیلت Tylette است ،

سلامت میکنده، ببوشن.

سگ - (گر به را پس میزند) من را هم ببوس. بگذار من هم صاحب کوچولو را ببوسم. این صاحب کوچولورا هم میبویم! همه را میبوسم. اوه! چه خوب. حالا درست بازی میکنیم. الان تیلت را میترسونم. عو! عو! عو!

گر به - اف! اف! آقا کذار بروید من هیچ شما را نمیشناسم.

پری - (سک را با چوبش میترسند) میدوی چیه؟ ساکت باش انقدر ورجه وورجه نکن و گرنه بر میگردد انمث بشهر خاموشی تا آخر دنیا همانجا بمونی؟...
(در این موقع در گوش اطاق چرخ رسمن باقی بخودی خود برآه افتاده بتندی میچرخد و بعض رسمن اشعه طلائی رنگ از نوک دوك خارج میشوند و دور چرخ میچرخند، طرف دیگر اطاق روح آب بشکل دختر زیبائی که گیوان برشانش باطراف بدن ریخته، ظریف و چابک، با لباسهای نبلی رنگ، از کوزه خارج میشود، راست بطرف آتش مبرود و باو حمله میکند)
تیل تیل - این خانم که توی آب افتاده، این کیه؟

پری - نرس این روح آبه.

(بیاله شیر بر میگردد، از روی میز را بین میافتد، میشکند، شیر روی زمین میریزد و از جای آن دختر سفید پوشی، که از همه چیز میترسد، بر میخیزد.)
تیل تیل - پس این خانم سفید پوش ترسو. این کیه؟
پری - این شیر اسپت بیاله اش را شکسته بیرون آمده.

(کله قند که پای گنجه گذاشته شده بزرگ میشود، وسعت ییدا میکند و یک سر سفید از کاغذ بیرون میآید - روح قند احمقانه میخندد و بطرف میتل مبرود)
میتیل - (مضطرب) این چی میخواد؟

پری - اینهم روح قنده.

میتیل - آب نبات تو جیبشن داره؟

پری - البته جیبشن پر از آب نباته. هر بند انگشتیش یک آب نباته.
(چراغ میافتد، میشکند، شعلهور میشود، شعله زبانه میکشد و ازین آن دختر بسیار

زیای جوانی ظاهر می‌گردد)

می‌تیل - این حضرت مریم؟

پری - نه، بچهای من! این روشنائیست (بشدت در می‌زنند)

طرح لباس برای آب

تیل تیل - (پریشان) بایام در میز نه، بنظرم صدای ها راشنیده.

پری - الماس را بچرخان، از چپ بر است (تیل تیل ناگهان الماس را می‌چرخاند)
یواش، نه اینطور تند! اوه! دیگه کار از کار گذشت. تو الماس را بقدرتی تند و ناگهان
چرخاندی که دیگه اینها فرصت ندارند توی جلدشان داخل بشند و خیلی اسباب
زحمت خواهند شد!

(مه بهم می‌ریزند. دیوارهای کله بحال اول بر می‌گردد. همه می‌خواهند

بعجهه داخل جلدشان بشوند . آتش دیوانه وار عقب تنور می گردد . نان گریه می کند و زوزه می کشد) .

پری - چیده ؟ چه خبره ؟

نان - دیگه توی دیک جا برای من باقی نمونده .

پری - چرا چرا ! زود باش بروجات (باز در می زنند)

نان - نمیتونم نمیتونم . دیگه جا نیست . خودت بیا بین .

سگ - (دور تبلیل می چرخد) صاحب کوچولوی من ، من هنوز اینجا هستم ،

هنوز میتونم حرف بز نم ، هنوز میتونم ترا بیوسم ، یکدفعه ... یکدفعه دیگه ... باز هم یکدفعه دیگه ...

پری - چطور ! توهم هنوز بیرون مونده ای ، هنوز اینجا هستی ؟

سگ - بخت من بلنده ، من دیگه تیونستم با شهر خاموشی برگردم ، دروازه خیلی زود و تند بسته شد .

گریه - منم همینطور ، حالا چه بس رما خواهد آمد ؟

پری - راستش من باید حقیقت را بهم تون بگم . تمام آن کسانی که در این سفر

هر راه بچه ها برند ، آخر رام خواهند برد .

گریه - کسانی که هر راه بچه ها نزند چطور ؟

پری - آنها هم چند دقیقه بعد از سایرین خواهند مرد .

گریه - (بس) بیا هر طور شده بجای خودمان برگردیم .

سگ - نه ، نه ! من نمیایم ، من میخوام هر راه صاحب کوچولوم برم ، میخوام

همش باو حرف بز نم .

گریه - احمق !

نان - (گریه کنان) من نمیخوام آخر سفر بمیرم ، من میخوام هر چه زودتر برم تو دیگ .

آتش - (سرگردان دور اطاق می چرخد و وزوز می کند) من هر چه میگردم تنورم

را پیدا نمیکنم.

آب - من دیگه نمیتوشم توی کوزه برم!

قند - من کاغذ و نخ قندم را پاره کردم!

شیر - من پیاله ام را شکستم!

پری - آخ! چقدر اینها احقر هستند! چقدر نفهم و ترسو هستند! ... پس
شما ترجیح میدیدید که توی جلد های زشت و تاریکتون زندگی کنید، توی تنور و دیگر
و کوزه و کاغذ قند و پیاله برگردید و همراه این بچه ها، که بجستجوی پرنده آبی
هیرنده فرید؟

همه - (باستنای سگ و روشنائی) بله، بله، همین الان، همین الان. من کوزه ام
را میخواهم؛ من تنورم را میخواهم؛ من جلد را میخواهم؛ من دیگم را میخواهم ...

پری - (بروشنائی که در فکر است و به تکه های چرا غشکسته اش می نگرد) تو چطور
روشنائی؟ توچه میخواهی؟

روشنائی - من میخواهم همراه بچه ها برم.

سگ - (خبلی خوشحال) منم همینطور، منم همینطور!

پری - چه بهتر. چه بهتر. ساکت... دیگه تموم شد. نمیشه از میدان در
رفت. دیگه هیچکس حق انتخاب موندن یا برگشتن بجای خودش را نداره، همه باید با ما
بیرون بیایند. اما تو، آتش، تزدیگ هیچکس نرو... تو، سگ، سربسرگر به نگذار؛
آب، تو هم خودت را نگهدار و سعی کن همه جا جاری نشی (باز بشدت در می زند)
تیل تیل - این دفعه دیگه بایام از رختخواب بیرون آمده، صدای پاش را

می شنوم.

پری - همه از پنجه بیرون برم. الان همه هیریم خونه من. در آنجا من همه را
لباس مناسب میپوشویم (به نان) تو قفسی که پرنده آبی را در آن خواهیم گذاشت وردار،
آن را بتومیسپرم، زود زود وقت را تلف نکنیم.
(همه دست یکدیگر را می گیرند. اول روشنائی قرار دارد، بعد تیل تیل بعد می تبل بعد

نان . . . همه دور سن آهسته دور می‌زند و این چند کلمه را با‌واز به و خفه مثل اینکه صوت آسمانی بگوش میرسد ، می‌خوانند : **بِرِیْم بِجَسْتِجَوی پُرْنَدَه آبَی ، بِرِیْم بِجَسْتِجَوی پُرْنَدَه آبَی . . .**
 درینحال پنجه بزرگ می‌شود ، یک یک از آنجا خارج می‌شوند ، پنجه دوباره کوچک می‌گردد و بخودی خود بسته می‌شود ، تاریکی دوباره هم اطاق و رختخواب بچه‌ها را فرا می‌گیرد ، در طرف راست نیمه باز می‌شود ، از لای در سرهای پدر و مادر نمایان است . بچه‌ها در رختخواب خود خواهد شد .

پدر - هیچی نیست ، سوسکها جیرجیر می‌کنند .

مادر - بچه‌ها را می‌بینی ؟

پدر - البته . راحت خواهد شد .

مادر - آره . هنم صدای خرخرشون را می‌شنوم . . . (در بسته می‌شود)

ناتمام

پرده

پروش **ل**ونم انسانی و مطالعات فرنگی

پرتاب جامع علوم

+